Vastaus tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen

VAPSILTK 8.9.2026 § 35

Selostus	Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan kiinnittänyt huomiota lautakunnan osalta seuraaviin asioihin: Kirjaston toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. **Kirjaston lainausmäärät olisi hyvä lisätä tavoitteiksi talousarviossa ja siten esittää niistä toteumat tilinpäätöksessä**. Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalvelut on hyvin järjestetty kunnassa. Vuoden 2026 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin on otettu mukaan kirjaston lainausmäärä. Tavoitteena on pitää kirjaston kokonaislainausmäärä vuoden 2024 tasolla, joka oli 34792.
Valmistelija	Hallintojohtaja Mervi Palmu
Esittelijä	Hallintojohtaja Mervi Palmu
Päätösehdotus	Vapaa-aika- ja sivistyslautakunta merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää ne edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 8.10.2026 § 147

Selostus	TAVOITTEIDEN MÄÄRITTELY Vuoden 2025 tilinpäätöksen esittämistapa on rakenteeltaan edellisvuoden mukainen. Investointien toteutumisesta on yksityiskohtainen selostus. Tilinpäätökseen sisältyy laajahko henkilöstöraportti. Tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimisesta annettua suositusta mukaillen. Valtuusto on määritellyt vuoden 2025 talousarviossa sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviossa sitovia toiminnallisia tavoitteita on määritelty edellisvuosien tapaan lukuisa määrä kaikille hallinnonaloille. Tilinpäätöksessä on kohta kohdalta esitetty talousarviossa määritelty sitova tavoite ja sen toteuttamiseksi tarvittava toiminnallinen tavoite ja sen toteutuma. Tilinpäätöksessä on esitetty lisäksi eri tehtäväalueiden keskeisimpiä suoritetietoja. Suoritetiedot antavat kuvan tuotettujen palvelujen määrästä ja yleensä laajuudesta sekä yksikkökustannuksista. **Huomioitavaa on, että toimintakertomus on edelleen melko suppea. Tilinpäätöksessä voisi kertoa enemmän Sulkavan kunnan talouden toteutumisesta ja verrattuna edelliseen vuoteen. Arviossa konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä tulisi painottaa enemmän konserninäkökulmaa.** - Konserninäkökulma otetaan huomioon tulevissa tilinpäätöksissä. Taloudellisten tavoitteiden (määrärahat) toteutumat on esitetty selkeästi, mutta vertailua edelliseen vuoteen ei ole esitetty. Taloudellisten tavoitteiden toteutumapoikkeamia on selostettu riittävästi tilinpäätöksessä.

VALTUUSTO
Valtuuston toiminnallisista tavoitteista muut toteutuivat paitsi kuntastrategian tarkastelu vuonna 2025. Se siirrettiin vuodelle 2026. **Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntastrategian valmistelussa kuultaisiin myös kuntalaisia, yrityksiä sekä kolmannen sektorin toimijoita.**

- Kuntasrategian valmistelun yhteydessä on kuntalaisia, yrityksiä sekä kolmannen sektorin toimijoita kuultu ja kyselyiden vastauksissa on eroteltavissa kuntalaiset, kesäasukkaat, yritykset ja yhdistykset.

Valtuuston tulosalueen käytettävissä oleva määräraha (netto) oli 82.776 euroa ja toteutuma oli 57.573 euroa. Toteuma oli siten parempi kuin talousarvio, toteumaprosentti oli 70 % ja alitus 25.203 euroa.

Kunnan asukasluku vuoden lopussa oli 2.310 ja tässä oli vähennystä edelliseen vuoteen nähden 51 henkilöä. Kuntien välinen nettomuutto muodostui negatiiviseksi 15 henkilöä. Syntyneiden ja kuolleiden erotus oli -35. Sulkavan väkiluvun osalta maahanmuuttaneita oli 17, joka lisääntyi hieman edellisvuodesta. Kunnan houkuttelevuutta asuinkuntana on edistetty varhaiskasvatuksen maksuttomuudella ja kotihoidon kuntalisän tuplaamisella. Toimien vaikutusta väkiluvun kasvuun on vaikea todentaa. **Vuonna 2024 tarkastuslautakunta huomioi: Kunnan olisi hyvä selvittää, mitkä ovat ne perusteet, joiden vuoksi kuntaan muutetaan. Tuloksia voisi hyödyntää kunnan markkinoinnissa. Vastauksena saatiin, että kuntastrategian valmistelussa 2026 muuttamiseen liittyviä perusteita selvitetään. Tarkastuslautakunta haluaisi tietää, mitä selvityksessä nousi esille.**

- Uuden kuntastrategian valmistelun yhteydessä on ollut kysely kuntalaisille liittyen kuntastrategian strategisiin päämääriin. Strategiset päämäärät ovat seuraavat: Kestäväja uudistuva Sulkava, Hyvän elämän Sulkava ja Elinvoimainen ja mahdollistava Sulkava. Kuntalaiskyselyn vastauksien perusteella ja muiden kyselyiden ja työpajojen pohjalta on muodostettu tavoitteet ja toimenpiteet, sekä mittarit. Kuntastrategia tulee valtuuston käsittelyyn ja hyväksyttäväksi vuoden 2026 aikana.

TULOSLASKELMA-, INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSIEN SEKÄ KONSERNITAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin oli varattu talousarviossa 1 miljoonaa euroa, mutta lainaa ei ollut nostettu laisinkaan, joten talousarviota ei ylitetty. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksiin oli varattu talousarviossa 0 euroa. Toteuma oli 0 euroa, joten toteuma oli talousarvion mukainen. **Lyhytaikaisten lainojen muutokseen oli talousarviossa varattu 1 miljoonaa euroa vähennystä. Toteuma oli kuitenkin 0 euroa, eli lyhytaikaisen lainan osalta talousarviossa ei pysytty. Toisaalta taas, kun pitkäaikaista lainaa ei otettukaan, niin ei ole myöskään lyhytaikaista pystytty maksamaan pois. Talousarviossa on annettu lainanottovaltuus tilapäisen maksuvalmiuden ylläpitoon enintään 7 miljoonaa euroa sekä kunnanhallituksella on oikeus ottaa enintään 5 miljoonan euron pitkäaikaista lainaa. Tämä on siten ristiriidassa siihen nähden, että lyhytaikaisten lainojen muutos on arvioitu olevan miljoona euroa vähennystä ja että pitkäaikaista lainaa otettaisiin vain miljoona euroa. Tähän saatiin vastaus kunnanhallitukselta vuoden arviointikertomuksen 2024 osalta. Tarkastuslautakunta huomioi edelleen, että rahoitusosa talousarviossa tulisi olla yhdenmukainen myönnettyjen lainanottovaltuuksien kanssa.**

- Kunnanvaltuusto on halunnut antaa tilapäisen maksuvalmiuden ylläpitoon lainanottovaltuuden. Jatkossa kiinnitetään huomiota rahoitusosan yhdenmukaisuuteen myönnettyjen lainanottovaltuuksien kanssa.

KONSERNI
Kunta tekee täydellisen konsernitilinpäätöksen. Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä on kunnan ylijäämää huonompi ja se oli 0,226 miljoonaa euroa. Konsernitaseen loppusumma on noin 23,79 miljoonaa euroa, kun kunnan taseen loppusumma on noin 20,18 miljoonaa euroa. Konsernitaseen loppusumma kuvaa kuntakonsernin kokoa. Yhdisteltäviä tyttäriä konserniin ovat Sulkavan Vuokratalot Oy, Sulkavan palvelut Oy ja Kiinteistö Oy Pieksuunlahti. Järvi-Saimaan Palvelut Oy:tä ei enää yhdistellä osakkuusyhteisönä konserniin tilikaudesta 2025 alkaen, sillä kunta myi omistustaan yhtiöstä vuoden 2025 aikana ja omistusosuus yhtiöstä jäi alle 20 %:in.
Konsernin lainat ja vuokravastuut ovat 2,731 miljoonaa euroa eli 1.182 euroa/asukas (ed. v. 1.189 euroa asukas). Lainakantaa nostavat lähinnä kunnan kiinteistöyhtiöiden lainat. Lukua voidaan kuitenkin pitää hyvin matalana verrattuna koko maan tai samankokoisten kuntien tasoon. Konsernitaseessa ei ole alijäämää, vaan ylijäämää 9,755 milj. euroa, joka on 4.223 euroa/asukas. Myös ylijäämien määrä on selkeästi koko maahan ja samankokoisiin kuntiin verrattuna paremmalla tasolla.

Tarkastuslautakunta huomioi, että talousarviossa tulisi kuntalain 110 §:n mukaisesti asettaa tavoitteet myös kuntakonsernin toiminnalle ja taloudelle.

- Asetetaan tavoitteet vuoden 2027 talousarvioon kuntakonsernin toiminnalle ja taloudelle.

HENKILÖSTÖ
Tilinpäätöksessä henkilöstöön liittyviä asioita selostetaan seikkaperäisesti tilastojen muodossa. Henkilöstömäärä vuoden 2025 lopussa oli 86 ja edellisenä vuonna 91. Henkilöstöstä vakinaisia oli 67. Koko henkilöstöstä oli kokoaikatyössä 65 työntekijää (75,6 %) ja osa-aikatyössä 21 (24,4 %).

Henkilöstön sairauspäivien lukumäärä oli 755 (edellisenä vuonna 1.063) ja henkilöä kohden noin 8,8 päivää. Sairauspoissaolot vähentyivät edellisvuoteen nähden merkittävästi. Eniten sairauspoissaoloja oli lyhyissä poissaloissa (1 – 3 päivän poissaolot), kuten edellisenäkin vuonna. Vuonna 2025 ei ollut ollenkaan yli 30 päivän sairauspoissaolojaksoja. Työterveydenhuollon kustannukset olivat 55.385 euroa (edellisenä vuonna 56.180 euroa).

Tarkastuslautakunta huomioi, että työhyvinvointikysely toteutettiin vuoden 2025 aikana. Tilinpäätöksessä ei ollut mainintaa asiasta, eikä tuloksia ole käsitelty kunnanhallituksessa pöytäkirjojen mukaan. Työhyvinvointikyselyn tulokset oli käyty läpi yhteistyötoimikunnassa 11.11.2025.
Tarkastuslautakunta toivoo, että tuloksista kerrottaisiin tilinpäätöksessä ja eri toimielimissä käsiteltäisiin työhyvinvoinnin tuloksia.

-Työhyvinvointikyselyn tulokset käsitellään jatkossa tilinpäätöksen yhteydessä sekä eri toimielimissä.

YHTEENVETO TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA
Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunnan toiminnalliset tavoitteet on pystytty toteuttamaan hyvin. Kunnan asukasluku väheni edellisvuodesta.

Taloudellisesti vuosi oli hyvä ja muodostui ylijäämäiseksi. Määrärahaylityksiä ei käyttötaloudessa ollut. Kunnan ja konsernin tase ovat ylijäämäisiä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edellisvuoden tapaan erityistä huomiota siihen, että useat toiminnalliset tavoitteet on asetettu siten, etteivät ne ole mitattavissa ja eivät myöskään siten arvioitavissa. Tavoitteiden tulisi olla selkeitä ja yksiselitteisiä. Yksittäiselle tavoitteelle tulisi asettaa mittari, millä tavoitetta mitataan. Tämän lisäksi tulisi määrittää selkeä tavoitetaso mittarille.

- Toiminnallisten tavoitteiden mitattavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota talousarvion valmistelun yhteydessä

Tarkastuslautakunta huomioi, että vaikka kunnan talous on vahva, on tulevaisuudessa paljon riskejä, joihin kunta ei pysty suoraan vaikuttamaan. Esimerkiksi mahdollinen valtionosuusuudistus tulevaisuudessa voi vaikuttaa merkittävästi kunnan talouteen. Näihin on syytä varautua.

Oheisaineisto	Oheisaineistona tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025.
Valmistelija	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa esittelyosan mukaiset vastaukset kunnanvaltuustolle v. 2025 arviointikertomuksesta
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

KVALT 5.11.2026
432/02.02.02/2022

Oheisaineisto	Oheisaineistona tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025
Hallituksen päätösesitys	Kunnanvaltuusto antaa esittelyosan mukaiset vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksesta.
Päätös	